Glossari alfabètic de termes

ADSL: acrònim en anglés d'Asymmetric Digital Subscriber Line (Línia de subscripció digital asimètrica). S'utilitza per a obtenir connexió a Internet. Respecte d'altres tecnologies, millora l'ample de banda de la connexió analògica tradicional. Permet que es transmeten alhora per un mateix canal dades i veu.

Ample de banda: quantitat de dades que es poden transmetre en una unitat de temps a través d'una línia. També és una mesura que s'usa per a definir la velocitat d'Internet o, més exactament, la velocitat de la connexió d'Internet.

Antivirus: programa que té la finalitat de detectar i eliminar virus informàtics, i també protegir els equips d'altres programes perillosos coneguts genèricament com a programari maliciós o malware.

Blog: un blog és un lloc web que periòdicament s'actualitza organitzant la seua informació cronològicament, en el qual podem contar les nostres experiències personals o de grup. Com que permet la inserció de comentaris per part dels lectors i lectores, esdevé una eina interactiva que constitueix vertaders fòrums d'opinió. Pot contenir text, imatges, so i vídeos.

Cercador: pàgina d'Internet que et permet trobar pàgines en Internet que es refereixen a un tema específic o que el contenen amb unes certes paraules clau, i també accedir a aquestes pàgines.

Certificat d'autenticitat: declaració emesa per una entitat independent que garanteix la identitat d'una persona o la seguretat d'un lloc web. Aquesta garantia és especialment necessària des del moment en què les persones usuàries utilitzen els serveis de banca a través d'Internet o realitzen operacions de comerç electrònic.

Certificat digital o electrònic: és un document electrònic expedit per una autoritat de certificació i identifica una persona (física o jurídica) amb un parell de claus. Té com a missió validar i certificar que una firma electrònica es correspon amb una persona o entitat concreta. Conté la informació necessària per a firmar electrònicament i identificar-ne el propietari o la propietària amb les seues dades: nom, NIF, algoritme i claus de firma, data d'expiració i organisme que l'expedeix.

Ciberassetjament / cyberbullying: és l'assetjament dut a terme per mitjans telemàtics a través d'Internet, correu electrònic, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, etc. Tant la persona assetjadora com la víctima solen ser persones de la mateixa edat o similar.
Habitualment, està associat amb amenaces, insults, vexacions o amb la creació de perfils en xarxes sociales que suplanten la identitat de la víctima i l'associen a continguts vexatoris, amb intenció ofensiva. No només la xarxa ofereix impunitat a la persona assetjadora, sinó que permet que es prolongue durant llargs períodes de temps sense que la víctima es decidisca a demanar ajuda. El ciberassetjament pot ser tan simple com continuar enviant correus electrònics a algú que ha demanat no mantenir contacte amb el remitent.

El núvol / cloud computing: el terme organització en núvol es refereix a una manera d'emmagatzemar la informació. Aquest sistema permet a les persones usuàries allotjar tota la informació, fitxers i dades en servidors de tercers, de manera que puguen ser accessibles des de qualsevol terminal amb accés a la xarxa, que generalment sol ser Internet. D'aquesta manera es fa innecessària la instal·lació de programari addicional (a banda dels que ja està instal·lat i que facilita l'accés a la xarxa) en l'equip local de la persona usuària.

Community Manager (CM): persona encarregada de gestionar i dinamitzar la comunitat en línia (online) que gira entorn del posicionament de la seua organització. Entre les seues funcions, crea continguts, gestiona la reputació i s'encarrega d'analitzar i usar eines per a mesurar els resultats de les accions de la seua organització en les xarxes socials.

Compartir / share: és l'acció d'oferir continguts realizats per terceres persones en les xarxes socials. També és quan seguidors (followers) comparteixen el contingut que algú publica en la seua pàgina.

Confiança Online: sistema d'autorregulació espanyol utilitzat en el comerç electrònic que té com a finalitat posar a disposició de les persones usuàries i empreses un Codi Ètic sobre Comerç Electrònic i Publicitat Interactiva i un segell de confiança en els llocs web de les empreses adherides, per a garantir a les persones consumidors la seguretat i confiança de les transaccions realitzades en aquest lloc.

Control dels pares: conjunt d'eines o mesures que es poden prendre per a evitar que menors d'edat facen un ús indegut de l'ordinador i altres dispositius, accedisquen a continguts inapropiats o s'exposen a riscos a través d'Internet.

Galeta: té com a objectiu registrar la visita de la persona usuària i guardar-ne certa informació sobre els seus hàbits de navegació per a establir un perfil per a publicitat personalitzada i, fins i tot, informació dels dispositius (mòbil, ordinador) com ara fotos, documents, etc., la qual cosa pot causar greus problemes de privadesa. Per això és important rebutjar totes les galetes excepte les absolutament necessàries per a la navegació.

Crowdfunding: és una estratègia de cooperació col·lectiva, portada a cap per persones mitjançant recaptació en Internet per a aconseguir diners o uns altres recursos, se sol utilitzar per a finançar esforços i iniciatives innovadores o projectes creatius de persones o organitzacions.

Descarregar / download: és copiar dades (generalment un arxiu sencer) d'una font principal a un dispositiu. El terme s'utilitza sovint per a descriure el procés de copiar un arxiu d'un servei en línia a l'ordinador.

Adreça IP: IP és un acrònim per a Internet Protocol. Consisteix en un número de quatre xifres, únic i irrepetible, amb el qual s'identifica un ordinador connectat a una xarxa que usa el protocol IP.

Ambaixadors: són seguidors (followers) que, a través dels seus comptes, demostren el seu suport a la seua OSFL i ajuden a difondre continguts i publicacions. Poden sorgir de manera espontània en xarxes socials. El treball de la seua organització serà detectar les millors persones seguidores i cuidar-les per continuar generant vincles positius.

Engagement: és el nivell d'interacció que tenen els seus seguidors per mitjà de (likes, comments i share) amb el contingut que es publica en una xarxa social. A major participació de seguidors, major engagement i major sensació de pertinença i

relació emocional entre ells i la seua pàgina.

Firma electrònica: la firma electrònica és un conjunt de dades electròniques que acompanyen, o que estan associades, a un document electrònic que té com a funció identificar la persona firmant i garantir la integritat del document firmat; aquesta firma s'insereix mitjançant un certificat digital.

Maquinari / hardware: tots els components físics de l'ordinador. Són, entre altres: la placa base, els discos durs, lectors de CD, ratolins, teclats...

Etiqueta / hashtag: s'utilitza per a classificar les publicacions o missatges per temes específics. Es representa mitjançant un signe de número (#) davant de la paraula o paraules clau que una organització usa per a transmetre una idea, nom o concepte. Normalment va associat a un missatge o text amb la finalitat de continuar, buscar i trobar més fàcilment els temes d'interés per a la persona usuària. Per exemple, #Educació o #pobresa.

LOPD: la Llei orgánica de protecció de dades de carácter personal (LOPD) defineix què són les dades de caràcter personal. Obliga totes les persones físiques o jurídiques que tracten fitxers de dades personals a respectar el dret a la intimitat de les persones, que té la seua base en la Constitució Espanyola, i a respectar la privacitat de les dades emmagatzemades en quests fitxers.

Dades de caràcter personal: La Llei orgànica de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) defineix les dades de caràcter personal com qualsevol informació concernent a persones físiques identificades o identificables. El Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, reconeix els drets següents en relació amb la protecció de dades de caràcter personal: d'accés, de rectificació, d'oposició, de supressió ("a l'oblit"), a la limitació del tractament, a la portabilitat, a no ser objecte de decisions individuals automatitzades i el dret d'informació.

Programari maliciós / malware: paraula que naix de la unió dels termes software i malintencionat (malicious software). Dins d'aquesta definició té cabuda un ampli elenc de programes maliciosos: virus, cucs, troians, backdoors, programari espia o spyware, etc. La nota comuna a tots aquests programes és el seu caràcter perjudicial o lesiu.

Memes: paraula usada per a definir conceptes que es difonen massivament per Internet. Pot ser un vídeo, imatge, pàgina web, etiqueta o, simplement, una paraula

o frase.

Mur / timeline: és l'espai d'una xarxa social en la qual l'usuari comparteix amb la resta dels seus contactes informació d'interés i publica el treball de la seua organització. També mostra les publicacions realitzades en ordre cronològic invers. En aquest espai, els contactes de la persona usuària poden publicar els seus comentaris o opinions.

Navegador web: programari per a visualitzar llocs web emmagatzemats en servidors. Mitjançant aquest tipus de programari, instal·lat com a resident en l'equip la persona usuària, és possible visualitzar qualsevol tipus d'element. Hi ha una gran varietat de navegadors web en el mercat si bé, els més coneguts hui en dia són els navegadors Firefox, Internet Explorer, Chrome, Safari i Opera.

Pàgina web: document electrònic que conté informació i que està disponible en Internet. La informació que es pot trobar en una pàgina web és diversa: imatges, textos, vídeos, música, etc.

Perfil d'usuari: aquesta expressió fa referència al conjunt de dades, fins i tot de caràcter personal, que els usuaris de xarxes socials o llocs web col·laboratius introdueixen en la plataforma en el moment en què es registren, o fins i tot, en un moment posterior en el qual consideren convenient actualitzar el dit perfil.

Pesca de credencials / phishing: denominació que rep l'estafa comesa a través de mitjans telemàtics mitjançant la qual l'estafador intenta aconseguir, d'usuaris legítims, informació confidencial (contrasenyes, dades bancàries, etc.) de manera fraudulenta.

Descaminament / pharming: atac informàtic que consisteix a modificar o substituir l'arxiu del servidor de noms de domini canviant l'adreça IP legítima d'una entitat (generalment una entitat bancària) de manera que en el moment en què l'usuari escriu el nom de domini de l'entitat en la barra d'adreces, el navegador redirigirà la persona usuària a una altra adreça IP on s'allotja una web falsa que suplantarà la identitat legítima de l'entitat, i s'obtindrà de forma il·lícita les claus d'accés de les i els clients de l'entitat.

Estat / post: entrada, missatge o publicació en una xarxa social que pot consistir en un text, opinió, comentari, enllaç o arxiu compartit. En altres paraules, és el contingut que divulga una organització per a donar a conéixer el seu treball per a

atraure nous contactes o per a promoure estratègies de recaptació de fons.

Seguidor /follower: usuari que se subscriu als missatges o publicacions d'altres usuaris (que pot ser la seua OSFL), bé per admiració, per simpatitzar amb la causa o població a la qual serveix, per mantenir-se informat de les seues activitats o per a conéixer els seus nous serveis i així poder-los promoure.

Sèxting / sexting: acte d'enviar missatges o fotografies sexualment explícites per mitjans electrònics, especialment entre telèfons mòbils. És la mateixa persona la que envia aquestes imatges però en fer-ho per mitjans electrònics se'n perd el control i és impossible recuperar-les. La persona que la rep pot reenviar la imatge, copiar-la, publicar-la en Internet o compartir-la amb altres persones. Això també té greus conseqüències legals. És il·legal compartir fotografies de persones menors on apareguen nues o hi haja contingut sexual, fins i tot si es comparteixen amb altres persones menors.

Programari / software: cada una de les parts immaterials que formen un sistema informàtic. Es tracta dels programes, aplicacions i sistemes operatius que fan possible l'ús de l'equip. Cada programa o aplicació de programari pot definir-se com la sèrie d'instruccions dirigides a l'ordinador perquè execute diverses accions.

Correu brossa / SPAM: tot correu no desitjat rebut per la persona destinatària, procedent d'un enviament automatitzat i massiu per part de qui l'emet. El correu brossa s'associa generalment al correu electrònic personal, però no només afecta els correus electrònics personals, sinó també fòrums, blogs i grups de notícies.

Reproducció en continu / streaming: és la distribució de multimèdia a través d'una xarxa d'ordinadors o dispositius electrònics de manera que la persona usuària consumeix el producte al mateix temps que aquest es descarrega. Aquest tipus de tecnologia funciona mitjançant un búfer de dades (espai de memòria) que va emmagatzemant allò que es va descarregant per a després mostrar-ho a la persona usuària que l'usa. Això es contraposa al mecanisme de descàrrega d'arxius, que requereix que la persona usuària descarregue els arxius per complet per a poder accedir-hi. El terme s'aplica habitualment a la difusió d'àudio o vídeo.

Pujar arxius / upload: és l'acció de transmetre o pujar un arxiu a un fòrum, xarxa o pàgina d'internet.

Suplantació d'identitat: és l'activitat maliciosa en la qual un o una atacant es fa passar per una altra persona. Els motius poden ser el frau, assetjament o ciberassetjament. Un exemple és, en les xarxes socials, crear un perfil d'una altra persona i interactuar amb altres usuaris fent-se passar per ella.

Target: es tracta del públic al qual dirigirem les nostres publicacions en les xarxes socials. En altres paraules és aquell conjunt de persones a les quals per les seues característiques vols dirigir els teus missatges o activitat de recaptació de fons. Conéixer bé el teu target és important per a enfortir el posicionament de la teua organització en les xarxes socials.

Usuari: persona o organització que utilitza i forma part d'una xarxa social. Generalment, el nom d'usuari és el nom real de la persona o organització. També és possible veure persones usuàries que s'identifiquen en la xarxa mitjançant un nom diferent o similar al seu nom real. Usuari es refereix també a un conjunt de permisos i recursos per a l'accés informàtic.

Virus: Programa dissenyat per a danyar (malware) els equips infectats i amb capacitat per a copiar-se i propagar-se a si mateix, normalment adjuntant-se en aplicacions. Quan s'executa una aplicació infectada, pot infectar altres arxius. Es necessita acció humana perquè un virus es propague entre màquines i sistemes. Això pot fer-se descarregant arxius, intercanviant disquets i discos USB, copiant arxius als i des de servidors d'arxius o enviant adjunts de correu electrònic infectats.

Views: és una acció informativa estadística que tenen les xarxes socials i pàgines d'Internet que permet a una organització o persona conéixer la quantitat de persones que han vist el seu contingut. és una eina de mesura per a conéixer l'interés i el flux de les persones que accedeeixen als seus continguts.